

Sygn. akt I ACa 270/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Lidia Sularzycka (spr.)

Sędzia SA Marzanna Góral

Sędzia SO (del.) Paweł Iwaniuk

Protokolant: st. sekr. sąd. Aneta Walkowska

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa L. O.

przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego W.-M. w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda

od wyroku z dnia 8 listopada 2013r. sygn. akt XXIV C 445/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od L. O. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów procesu w II instancji.

I ACa 270/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 08.11.2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie z powództwa L. O. przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Dyrektora Aresztu Śledczego W. – M. w W. o zadośćuczynienie w kwocie 100.000 zł: 1. oddalił powództwo; 2. nie obciążył powoda kosztami postępowania w sprawie.

Rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i prawne.

Powód, mający obecnie 36 lat, przebywa w Areszcie Śledczym W. – M., odbywając karę pozbawienia wolności od dnia 27.09.2005 r. W okresie spornym powód był osobą osadzoną w warunkach zapewniających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwa aresztu.

Cela, w której powód był osadzony w AŚ W. – M. w okresie od dnia 09.12.2011 r. do dnia 03.02.2012 r., spełniała wymagane normy kwaterunkowe wynikające z obowiązujących w tym zakresie przepisów. Była wyposażona w sztuczne oświetlenie – dwa źródła sztucznego światła z podwójnymi świetlówkami. W celi znajdowały się łącznie cztery świetlówki, przy czym dwie były wykorzystywane jako świetlówki dzienne, jedna jako świetlówka nocna i jedna do oświetlenia kąpielarni. W celach znajdowały się okna z szybami wykonanymi z matowego szkła.

W dniu 09.12.2011 r. w celi, w której mieszkał powód, spaliła się jedna świetlówka, która była wykorzystywana jako świetlówka dzienna. Druga świetlówka dzienna działała poprawnie. Powód zgłaszał awarię świetlówki swemu wychowawcy. Awaria ta została wpisana do księgi usterek aresztu. Do dnia 03.02.2012 r. wymieniono spaloną świetlówkę w celi powoda na sprawną. W związku z zaistnieniem tej awarii powód pisał skargi do Centralnego Zarządu Służby Więziennej i Ministerstwa Sprawiedliwości. Postępowania wyjaśniające w sprawie tej awarii przeprowadzał między innymi Dyrektor AŚ W. – M. oraz Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W.. Organy te nie stwierdziły nieprawidłowości w zakresie usunięcia tej awarii. Uznały, że awaria została usunięta niezwłocznie. Ustaliły też, że uszkodzenie jednej świetlówki w celi, w której był osadzony powód, nie miało znacznego wpływu na poziom natężenia oświetlenia w pomieszczeniu, które oświetlała druga świetlówka dzienna.

W dniach 14 i 29.12.2011 r. oraz w dniach 10 i 23.01.2012 r. powód przekazał administracji aresztu przesyłki listowne celem ich nadania. Administracja aresztu przyjęła te przesyłki, dokonała rejestracji, po czym przekazała je Poczcie Polskiej celem doręczenia.

W dniu 09.01.2012 r. powód napisał dwie skargi dotyczące postępowania funkcjonariusza i zaginięcia korespondencji, które skierował do Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Zajmowało się nimi Biuro (...) Centralnego Zarządu Służby Więziennej Zespół ds. Skarg Osób Pozbawionych Wolności. Skargi te zostały przesłane przez Centralny Zarząd Służby Więziennej do Dyrektora AŚ W. M. celem załatwienia według właściwości. W piśmie z dnia 26.01.2012 r., po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, Dyrektor AŚ W. M. udzielił powodowi odpowiedzi na jego skargi, uznając je za niezasadne. W odniesieniu do zarzutu zaginięcia korespondencji wyjaśnił, że wszelka korespondencja osadzonych przekazywana jest operatorowi pocztowemu niezwłocznie po jej otrzymaniu przez kancelarię jawną aresztu. Podał, że przywołane w skardze pisma powoda zostały zarejestrowane w dzienniku korespondencji wychodzącej i niezwłocznie przekazano je Poczcie Polskiej celem doręczenia. Dyrektor dodał, że w 2011 r. do AŚ W.-M. wpłynęło 11 skarg powoda, a w styczniu 2012 r. - 6 skarg.

W dniach 02 i 9.01.2012 r. powód napisał cztery skargi, które skierował do Ministerstwa Sprawiedliwości. Skargi te dotyczyły m.in. postępowania z korespondencją, braku reakcji administracji na awarię oświetlenia oraz realizacji zakupów. Zajmował się nimi Wydział Skarg i Wniosków w Ministerstwie Sprawiedliwości. Skargi te zostały przesłane przez Ministerstwo Sprawiedliwości do Dyrektora AŚ W. M. celem załatwienia według właściwości. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Dyrektor AŚ W. M. w piśmie z dnia 09.02.2012 r. udzielił powodowi odpowiedzi na jego skargi, uznając je za niezasadne. Dyrektor wskazał, że zgłoszona przez powoda awaria oświetlenia w postaci przepalonej świetlówki w celi została wpisana do książki usterek, po czym niezwłocznie wymieniono świetlówkę. Dodał, że cela mieszkalna powoda była wyposażona w dwa źródła światła z podwójnymi świetlówkami i wbrew twierdzeniom powoda przepalenie jednej z nich nie miało znaczącego wpływu na natężenie oświetlenia. Dyrektor ponownie zapewnił, że wszelka korespondencja osadzonych przekazywana jest pocztą niezwłocznie po jej otrzymaniu przez kancelarię jawną aresztu.

W dniu 30.01.2012 r. powód napisał skargę do Centralnego Zarządu Służby Więziennej dotyczącą treści odpowiedzi udzielonej przez administrację AŚ W.-M. w zakresie postępowania z korespondencją oraz traktowania przez funkcjonariusza. Centralny Zarząd Służby Więziennej przekazał ją do załatwienia Okręgowemu Inspektoratowi Służby Więziennej w W.. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej nie stwierdził naruszenia przepisów prawa w działaniach administracji AŚ W. – M. i uznał skargę powoda za niezasadną. W szczególności ustalono, że działania tej administracji w zakresie postępowania z korespondencją powoda były zgodne z obowiązującymi przepisami.

W dniu 10.02.2012 r. powód napisał skargę do Centralnego Zarządu Służby Więziennej dotyczącą treści odpowiedzi udzielonej przez administrację AŚ W. – M. w zakresie postępowania z korespondencją, awarii oświetlenia i realizacji zakupów. Centralny Zarząd Służby Więziennej (Biuro (...)) przekazał ją do załatwienia Okręgowemu Inspektoratowi Służby Więziennej w W.. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Zastępca Dyrektora Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w W. w piśmie z dnia 09.05.2012 r. nie stwierdził naruszenia przepisów prawa w kwestionowanych przez powoda działaniach administracji AŚ W. – M. i uznał skargę powoda za niezasadną.

W szczególności ustalono, że działania administracji w zakresie postępowania z korespondencją powoda były zgodne z przepisami, zaś zgłoszona przez powoda awaria oświetlenia została niezwłocznie usunięta.

W dniu 21.12.2011 r. L. O. zgłosił lekarzowi z ambulatorium Zakładu Opieki Zdrowotnej w AŚ W. – M. pogorszenie wzroku. Tego dnia okulista przebywał na urlopie. Powód został zapisany na wizytę u okulisty na dzień 10.01.2012 r. W dniu 10.01.2012 r. okulista, po zbadaniu powoda, zalecił mu okulary do stałego noszenia. Wydał stosowną receptę. Powód nie nosi obecnie okularów. Uważa, że w dzień widzi dobrze.

Sąd Okręgowy uznał powództwo o zadośćuczynienie z tytułu naruszenia dobra osobistego w postaci zdrowia czy godności za niezasadne t w świetle art. 24 § 1 kc i art. 448 kc. Zarówno stanowisko co do wyrządzenia szkody bądź krzywdy powodowi, jak i co do oceny, iż Skarb Państwa dopuścił się bezprawnego zachowania jest nieuzasadnione.

Powód nie udowodnił, żeby warunki jego osadzenia nie odpowiadały wymogom art. 110 § 2 kkw w zakresie, w jakim przepis ten zobowiązuje do wyposażenia celi w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający osadzonemu odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i stosowną do pory roku temperaturę, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy. Zarzuty przedstawione w pozwie nie świadczyły o naruszeniu przez pozwanego powszechnie obowiązujących przepisów stanowiących o warunkach osadzenia.

Powód głównie nie udowodnił, aby w celi, w której mieszkał, nie było właściwego oświetlenia. Art. 110 § 2 kkw wymaga zaopatrzenia celi w oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy. Takie warunki powód miał zapewnione między grudniem 2011 r. a lutym 2012 r.

Jak sam powód podał, poza świetlówkami dziennymi w celi znajdowała się jeszcze sprawna świetlówka na porę nocną i sprawna świetlówka w kąciu sanitarnym. W wymienionym okresie w celi powoda działała jedna świetlówka dzienna. Jak wynika z ustaleń Dyrektora AŚ W.-M. i Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w W., brak jednej z dwóch świetlówek nie wpływał znacząco na pogorszenie się oświetlenia w celi. Jedna sprawna świetlówka, ich zdaniem, zapewniała właściwe natężenie światła w celi, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Takie ustalenia organy te poczyniły na skutek postępowań wyjaśniających przeprowadzonych na skutek skarg powoda. W zakresie tego zdarzenia nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Także Sąd, dokonując analizy tej sytuacji z punktu widzenia przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz z punktu widzenia zasad współżycia społecznego, nie dopatrywał się nieprawidłowości, które świadczyłyby o bezprawnym postępowaniu Skarbu Państwa wobec powoda. Żaden przepis nie zobowiązuje do tego, aby celi była wyposażona w dwie sprawne świetlówkiienne. Także jedna sprawna świetlówka na porę dzienną (dająca jasne światło) zapewnia osadzonemu w celi oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy. W celi powoda znajdowało się okno wykonane z matowego materiału (ze szkła ochronnego, matowego), co odpowiadało wymogom bezpieczeństwa i ochrony w tego rodzaju placówce jak areszt śledczy i dla tego rodzaju celi, jak celi dla osoby, która miała być osadzona w warunkach zapewniających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwa aresztu. Okna wykonane z tego materiału charakteryzują się tym, że przepuszczają światłoienne do celi. W okresie jesienno – zimowym celi w ograniczonym stopniu była doświetlona światłem dziennym. Jednak oświetlenie w celi zapewniała jedna, sprawna świetlówka na porę dzienną. Nie było również bezprawnego postępowania ze strony Skarbu Państwa w tym zakresie, że przez prawie dwa miesiące nieprawna świetlówka w celi powoda nie została wymieniona. Powód zgłosił awarię związaną z tą świetlówką, zgłoszenie przyjęto, przekazano informację o awarii właściwym służbom (służbom kwatermistrzowskim, konserwacyjnym), wpisano konieczność wymiany świetlówki w książce napraw do wykonania i ostatecznie awaria ta została usunięta na początku lutego 2012 r. Brak podstaw do uznania, aby w zakresie usunięcia tej awarii działano w sposób przewlekły. Uwzględnić bowiem należy, że nie była to awaria do usunięcia w trybie pilnym, awarię tę mogły usunąć odpowiednie służby, właściwa świetlówka musiała znajdować się na stanie aresztu (jeśli jej nie było, należało ją zakupić). Ostatecznie awaria została usunięta. W celi powoda nie działała jedna świetlówka mniej niż 2 miesiące. W AŚ W. – M. prace konserwacyjne i naprawcze są prowadzone w miarę posiadanych środków, na podstawie dokonywanych zgłoszeń, przy uwzględnieniu pilności poszczególnych usterek.

Powód nie udowodnił, aby skutek pobytu w AŚ W. – M. w okresie objętym żądaniem pozwu doznał pogorszenia wzroku. Nie wykazał on, aby to akurat warunki osadzenia wpływały negatywnie na stan jego zdrowia, w tym na wzrok. W przypadku powoda nie doszło do naruszenia przez pozwanego art. 115 kkw ani przepisów rozporządzeń wykonawczych do kkw, bowiem powodowi zapewniono odpowiednią do jego stanu i zgłaszanych dolegliwości opiekę medyczną.

Powód nie wykazał, aby to skutek działań Skarbu Państwa jego korespondencja nie trafiała do adresatów. Skargi powoda były przyjmowane przez administrację AŚ W. – M. i przekazywane Poczcie Polskiej celem ich doręczenia. Skargi kierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości oraz skargi kierowane do Centralnego Zarządu Służby Więziennej trafiały do adresatów. Organy te jednak przekazywały skargi do Dyrektora AŚ W. – M. i do Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w W. celem ich załatwienia zgodnie z właściwością. Nieuzasadnione były więc zarzuty powoda, że jego korespondencja „ginęła”, nie docierała do adresatów wskutek niewłaściwego postępowania ze strony AŚ W. – M.. W tej sprawie były prowadzone postępowania wyjaśniające przez różne organy (Dyrektora AŚ W. – M. i Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W.), które nie wykazały nieprawidłowości w tym zakresie. Powód otrzymywał zresztą odpowiedzi na swoje skargi.

W odniesieniu do zarzutów sprecyzowanych przez powoda stwierdzić należy, że warunki jego osadzenia w objętym pozwem okresie były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami kodeksu karnego wykonawczego i przepisami wykonawczymi do tego kodeksu. Postępowaniu Skarbu Państwa w tym zakresie nie można zarzucić ani tego, że było ono bezprawne, ani tego, że, oceniając obiektywnie, naruszało dobra osobiste powoda.

Stan celi, w której przebywał powód między 09.12.2011 r. a 03.02.2012 r., mógł budzić u niego poczucie dyskomfortu co do jednej niedziałającej świetlówki. Brak jest natomiast podstaw do przyjęcia, że przez to warunki panujące w celi były „niehumanitarne”. Warunki osadzenia powoda w okresie objętym żądaniem były takie, jakie w danej sytuacji mogła optymalnie zapewnić administracja AŚ W. - M.. Sąd nie dopatrywał się żadnych działań świadczących o świadomej represji czy dyskryminacji wobec powoda ze strony pozwanego. O naruszeniu dobra osobistego w postaci uchybienia godności osadzonego w zakładzie karnym nie można mówić w przypadku pewnych uciążliwości lub niedogodności związanych z samym pobytym w takim zakładzie, polegających na przykład na niższym od oczekiwanego standardzie celi czy urządzeń sanitarnych, bowiem dla wielu ludzi nieodbywających kary pozbawienia wolności warunki mieszkaniowe bywają często równie trudne (postanowienie SN z dnia 20.12.2010 r., IV CSK 449/10 niepubl.). Nie narusza godności skazanego przebywanie przez okres 3 miesięcy w celi zagrzybionej, wymagającej remontu i nieodpowiadającej standardom estetycznym i użytkowym, wynikające z ogólnej trudnej sytuacji materialnej zakładu karnego, obejmującej wiele osób odbywających karę pozbawienia wolności (wyrok SN z dnia 10.05.2012 r., IV CSK 473/11 Lex nr 1211994). Na tle niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że nie narusza dóbr osobistych powoda przebywanie przez niego przez niecałe dwa miesiące w celi, w której nie działała jedna z dwóch świetlówek na porę dzienną, przy czym jedna świetlówka na porę dzienną była sprawna, działała też świetlówka na porę nocną i świetlówka w kąciu sanitarnym, zaś w celi było okno, które umożliwiało dostęp światła dziennego do celi. Postępowaniu pozwanego w przedmiotowej sprawie nie można zarzucić naruszenia art. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 04.11.1950 r., obowiązującej w Polsce od 1993 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.). Powód, jako osoba pozbawiona wolności, był traktowany w sposób humanitarny i z poszanowaniem przyrodzonej godności człowieka. Zapewniano mu warunki osadzenia zgodne z obowiązującym w Polsce porządkiem prawnym.

Powództwo nie znajduje oparcia w przepisach dotyczących odpowiedzialności deliktowej (art. 415-449 kc), w szczególności niesłuszne jest roszczenie pozwu pod kątem art. 417 – 417¹ kc. Odpowiedzialność Skarbu Państwa kształtuje art. 417 § 1 kc, który stanowi, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa. Ciężar dowodu wszystkich przesłanek odpowiedzialności za szkodę obciąża poszkodowanego w myśl art. 6 kc. Powód nie udowodnił, aby działanie pozwanego Skarbu Państwa było niezgodne z prawem. Jedynie on tak twierdził, wyrażając przy tym swoje stanowisko, swoje przekonanie, subiektywną ocenę, że postępowanie pozwanego było sprzeczne z przepisami. Taka jego ocena była nieuprawniona. Zdaniem Sądu Okręgowego postępowanie pozwanego wobec powoda odpowiadało prawu. Biorąc

pod uwagę, że nie została spełniona przesłanka odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej w postaci udowodnienia zdarzenia powodującego szkodę – działania niezgodnego z prawem, bezprzedmiotowa jest analiza pozostałych przesłanek odpowiedzialności – istnienia szkody i związku przyczynowego między zdarzeniem a szkodą.

W apelacji od powyższego wyroku powód wniósł o zmianę orzeczenia Sądu Okręgowego przez uwzględnienie powództwa ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Powód kwestionując rozstrzygnięcie nie zgodził się z oceną Sądu co do braku przewlekłości w wymianie żarówki w celi oraz braku konsekwencji przebywania w pomieszczeniu z przepaloną żarówką.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów procesu za drugą instancję.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Ustalenia faktyczne Sądu I instancji są prawidłowe i w pełni zasługują na podzielenie jako znajdujące oparcie w materiale dowodowym sprawy. Ustaleń tych nie podważa apelacja, w istocie w swej treści lakoniczna i sprowadzająca się do powtórzenia twierdzeń mających niejako uzasadniać żądania powoda. Apelacja też nie zarzuca ewentualnych nieprawidłowości postępowania dowodowego. Podstawowe w tej sprawie ustalenie braku sprawnej żarówki (jednej z czterech) w celi w okresie od dnia 09.12.2011 r. do dnia 03.02.2012 r., i braku dotkliwych konsekwencji tego stanu rzeczy w postaci utraty wzroku, nie może skutkować uznaniem, iż doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda takich jak godność osobista i zdrowie osadzonego. Umieszczenie (przetrzymanywanie) osoby pozbawionej wolności w celi, w której czasowo nie wymienia się przepalonej (jednej z czterech) żarówki nie może stanowić wystarczającej przesłanki stwierdzenia naruszenia jej dóbr osobistych. W konsekwencji nie uzasadnia przyznania zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w kwocie 100.000 zł.

Powód w tym postępowaniu nie zgłasza innych zastrzeżeń, poza zastrzeżeniem co do braku sprawnej żarówki w celi w pewnym okresie czasu, do warunków jego osadzenia. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie sposób zaakceptować stanowiska, iż czasowe zmniejszenie natężenie oświetlenia pomieszczenia narusza dobro osobiste w postaci godności osobistej. Owo oświetlenie powód miał zapewnione w celi, w której przebywał, a było ono tylko ograniczone i to tylko w ciągu dnia. Jak wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, cela Aresztu Śledczego W. – M., zwłaszcza w okresie od dnia 09.12.2011 r. do dnia 03.02.2012 r., spełniała wymagane normy kwaterunkowe wynikające z obowiązujących w tym zakresie przepisów. Była wyposażona w sztuczne oświetlenie – dwa źródła sztucznego światła z podwójnymi świetlówkami. W celi znajdowały się łącznie cztery świetlówki, przy czym dwie były wykorzystywane jako świetlówkiienne, jedna jako świetlówka nocna i jedna do oświetlenia kącika sanitarnego. W celach znajdowały się okna, których szyby wykonano z matowego materiału. W dniu 09.12.2011 r. w celi, w której mieszkał powód, spaliła się jedna świetlówka, która była wykorzystywana jako świetlówkaienne. Druga świetlówkaienne działała poprawnie.

Powyższych ustaleń powód nie zakwestionował, nawet nie twierdzi, że nie miał w warunkach ówczesnego oświetlenia warunków do pracy czy czytania czy też że nie miał możliwości przebywania poza celą. Eksponując brak jednej żarówki (świetlówki), a więc części tylko jednego parametru uwięzienia, w sposób nieprzekonywujący wywodzi, iż to naruszyło jego godność osobistą. Zdaniem Sądu Apelacyjnego drobna nieprawidłowość pod postacią braku jednej (spośród kilku) żarówki nie uzasadnia automatycznie roszczenia o ochronę dóbr osobistych.

Próba wywiedzenia przez powoda, że powyższa niedogodność wywołała u niego utratę czy pogorszenie wzroku, co miałoby naruszyć dobro osobiste w postaci zdrowia, obarczona jest również niepowodzeniem. Nie jest przez powoda kwestionowane to, iż pomimo zalecenia przez lekarza okulistę w dniu 10.01.2014 r. okularów na dzień, powód recepty na okulary nawet nie zrealizował, okularów nie nosił i nie nosi i twierdzi, że w dzień widzi normalnie, dobrze (co wynika z zeznań powoda - nagranie z dnia 25.10.2013 r. 00:03:35-00:08:30, płyta k.171). Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, powód nie udowodnił, iż osłabienie wzroku należy wiązać z brakiem jednej (ale nie jedynej)iennej żarówki. Nie

sposób nie dostrzec niekonsekwencji ze strony powoda w stanowisku i przekonaniu co do dyskomfortu z powodu osłabienia wzroku w sytuacji zgłoszenia się do lekarza okulisty a jednocześnie niezastosowania się do zaleceń tegoż lekarza. Upływ czasu ujawnił wręcz brak potrzeby ówczesnej konsultacji lekarskiej - skoro powód utrzymuje, że w dzień widzi dobrze. W takich okolicznościach nie zasługuje na wiarę twierdzenie apelującego, że „zepsuł” mu się wzrok z uwagi na słabsze, w krótkim tylko okresie czasu, oświetlenie, co już wyklucza stanowisko co do naruszenia dobra osobistego w postaci zdrowia.

W zachowaniu pozwanego trudno dopatrzeć się bezprawności, zarówno w zakresie stworzenia odpowiednich warunków osadzenia, jak i ratowania zdrowia więźnia. Osadzono powoda w celi, odpowiadającej kryteriom z art. 110 § 2 kkw, który wymagał zaopatrzenia celi w oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy. Zapisując powoda na wizytę u lekarza okulisty w dniu 10.01.2012 r. postąpiono zgodnie z art. 115 § 1 kkw, zgodnie z którym skazanemu zapewnia się bezpłatne świadczenia zdrowotne, leki i artykuły sanitarne.

Czasowe słabsze oświetlenie celi może być odbierane jako pewna tylko dolegliwość czy uciążliwość, składa się na warunki osadzenia. Co do braku poprawy tegoż elementu, a więc naprawy (naprawiania) oświetlenia można wyrazić taką samą ocenę jak w przypadku innych działań związanych z warunkami osadzenia. A więc tak jak to ujęto w aprobowanym przez Sąd Apelacyjny zapatrywaniu (wyrok SA w Lublinie I ACa 110/12 z dnia 29.01.2013 r. LEX nr 1286572) wyłączanie dopływu energii elektrycznej w gniazdach oraz oświetlenie w godzinach nocnych nie może zostać uznane za działanie naruszające dobra osobiste powoda i świadczące o niehumanitarnych warunkach odbywania kary pozbawienia wolności. Tak samo należy ocenić okoliczności dotyczące korzystania z ciepłej wody i ciepłej kąpieli, korzystania z aparatu telefonicznego braku możliwości wykonania kserokopii, braku codziennej prasy, cen w kantynie, niepowiadomianiu odpowiednio wcześniej o transporcie do innej jednostki, niewykonywaniu co miesiąc kompleksowych badań lekarskich. O naruszeniu dobra osobistego w postaci uchybienia godności osadzonego w zakładzie karnym nie można mówić w przypadku pewnych uciążliwości lub niedogodności związanych z pobytem w takim zakładzie, polegających na niższym od oczekiwanego standardzie celi czy urządzeń sanitarnych, bowiem dla wielu ludzi nie odbywających kary pozbawienia wolności warunki mieszkaniowe bywają często równie trudne. Godność skazanego przebywającego w zakładzie karnym nie jest naruszona, jeżeli odpowiada uznanym normom poszanowania człowieczeństwa.

Za Sądem Okręgowym należy wskazać, że dokonując oceny, czy nastąpiło naruszenie dóbr osobistych powoda, należało zastosować kryteria obiektywne, uwzględniające odczucia ogółu i powszechnie przyjmowane normy postępowania. O dokonaniu naruszenia dobra osobistego decyduje bowiem obiektywna ocena konkretnych okoliczności, nie zaś subiektywne odczucie osoby zainteresowanej. W zakresie oceny natężenia ujemnych przeżyć osoby, która twierdzi, że jej dobro zostało naruszone, nie wystarczy uwzględnić tylko sferę indywidualnych przeżyć poszkodowanego, lecz ze względu na zasadę chronienia interesów typowych, należy brać pod uwagę przeciętną reakcję człowieka. „Opierając się więc na obiektywnych kryteriach, sąd powinien ustalić, czy skutek działania sprawcy została naruszona sfera uczuciowa danej osoby związana z jej określonym dobrem osobistym. Nie należy przy tym uprzywilejowywać osób, które charakteryzuje nadmierna wrażliwość” (wyrok SN z dnia 09.02.2011 r. V CSK 256/10, Lex nr 794581). Postępowanie pozwanego wobec powoda było typowym, standardowym zachowaniem w stosunku do osoby osadzonej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego postawa powoda nacechowana jest subiektywizmem (kwestia eksponowania wrażliwości na stopień doświetlenia pomieszczenia i wywodzenia skutków tegoż); nie może on tym samym żądać ochrony prawnej.

Nie było również bezprawne zachowanie pozwanego w zakresie obrotu korespondencją wysyłaną przez powoda z szeregiem skarg w okresie od grudnia 2011 r. do lutego 2012 r. Szczegółowo opisany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przebieg tej korespondencji nie został przez apelującego zakwestionowany; dowodzi rozpatrywania skarg powoda przez podmioty zobligowane do tego, pod kątem ich zasadności. Przewlekłość, o której apelujący napomyka, dotyczy raczej- na co wskazuje kontekst odpowiedniego zdania apelacji- w wymianie żarówki. Gdy chodzi o tę kwestię, to nawet gdy by takowa wystąpiła, nie zmieniłaby konstatacji, iż do naruszenia dóbr osobistych powoda nie doszło.

Czasowe słabsze oświetlenie celi może być odbierane jako pewna, ale nie tylko sama w sobie, dolegliwość czy uciążliwość. Jako jedno z parametrów uwięzienia powinno być oceniane w zestawieniu z innymi takimi jak powierzchnia pomieszczenia przypadająca na jedną osobę, dostęp powietrza, infrastruktura sanitarna, warunki spania i jedzenia lub możliwość przebywania poza celą. W niektórych wypadkach, na co wskazuje się w orzecznictwie, ocena odpowiednich warunków wymaga uwzględnienia indywidualnych cech osadzonego, takich jak wiek lub stan zdrowia. Istotnym elementem oceny jest również czas trwania nieodpowiedniego traktowania. Mając powyższe na uwadze wskazać należy, iż powód w celi przebywał sam; jest człowiekiem młodym i zdrowym; odnośnie pozostałych warunków osadzenia innych zastrzeżeń nie zgłaszał, a jego uwagi dotyczyły tylko pewnego odcinka czasu (niecałe dwa miesiące). Sumarycznie więc warunki osadzenia powoda mieściły się w granicach zapewnienia mu warunków standardowych.

Z braku przesłanek z art. 23 i 448 kc powództwo słusznie zostało oddalone.

Okoliczności zgłaszane w sprawie nie pozwalały na uwzględnienie powództwa o zadośćuczynienie. Nie pozwalały także na rozstrzygnięcie o odszkodowaniu przez pryzmat art. 415 i nast. Jak słusznie wywiódł Sąd Okręgowy powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności deliktowej, jaką powód chciałby przypisać pozwanemu, w szczególności -gdy chodzi o Skarb Państwa: niezgodne z prawem działanie (zaniechanie) przy wykonywaniu władzy publicznej, szkoda oraz adekwatny związek przyczynowy między tak określoną przyczyną sprawczą a szkodą.

Reasumując Sąd II instancji oddalił apelację jako niezasadną (art. 385 kpc). O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 98 i 108 § 1 kpc.